

Da li će Poljska i Ukrajina postići pogodak sa šampionatom EURO 2012?

- Investicije vezane za EURO 2012 pomogle su da se podstaknu investicije u obe zemlje
- Investirane su 30,2 milijarde evra, od čega je oko 90 odsto potrošeno na infrastrukturu u Poljskoj i Ukrajini
- Očekuje se da 1 milion turista prisustvuje utakmicama i donese najmanje 800 miliona evra u ove dve zemlje
- EURO 2012 bi trebalo da doprinese rastu poljskog BDP-a sa dodatnih 2 odsto u periodu od 2008. do 2020. godine

Poljska i Ukrajina su potrošile ukupno 30,2 milijarde evra na infrastrukturu i sportske objekte, što je dovelo do velikog rasta kapitalnih investicija (9 odsto za Ukrajinu i 8,5 odsto za Poljsku) i ublažavanja negativnih efekata finansijske krize. Oko milion turista će doći da prisustvuje utakmicama i svaki od njih će ostvariti u proseku 3-4 noćenja i potrošiti oko 800 evra. Pored toga, zemljama domaćinima će ostati znatno unapređena infrastruktura.

Efekti šampionata Euro 2012 koje je moguće kvantifikovati

	Poland	Ukraine
Investment in EUR bn (over 5 yrs)	19.8	10.4
in % of GDP	5.2	9
Employment effect in tsd.	20 - 30	69
in % of labour force	0.11 - 0.17	0.31
Number of visitors in tsd.	500 - 700	500
Average tourist expenditures in EUR	800	800
Total tourist spending in EUR m n	400 - 560	400
% of GDP	0.11 - 0.16	0.32
Overall long-term GDP increase	1.4-2.7%	

Izvor: Istraživački tim Erste Grupe

Velike investicije u infrastrukturu u Poljskoj bi mogle da podstaknu strane direktne investicije

Poljske investicije u vezi sa šampionatom EURO 2012 iznosile su 19,8 milijardi evra (5,2 odsto BDP-a), od čega se 86 odsto odnosilo se na modernizaciju transportne infrastrukture (putevi, gradski prevoz, železnica i aerodromi). Poljska, čija je mreža autoputeva trenutno četvrta sa najmanjom gustinom u EU, unapredila je svoj transportni sistem, što bi trebalo da poveća efikasnost i produktivnost domaćih proizvođača. "To može da privuče više stranih direktnih investicija, pošto je loša infrastruktura nekada bila najvažniji faktor koji je demotivisao investicije u Poljskoj", objašnjava Birgit Niessner, glavni analitičar za makroekonomska pitanja i instrumente sa fiksnim prihodom u CIE u Erste Grupi. Investicije bi, zatim, trebalo da pomognu da se nezaposlenost svede na ciljanu vladinu stopu od 12,3 odsto na kraju 2012. godine "Pored toga, organizatori su uspeli da smanje udeo investicija u sportsku infrastrukturu na ispod 10 odsto, što je veoma važno, jer se ogroman kapacitet sportskih objekata pokazao kao najveći problem sa kojim se organizatori obično nose nakon ovakvog velikog događaja", zaključuje Niessner.

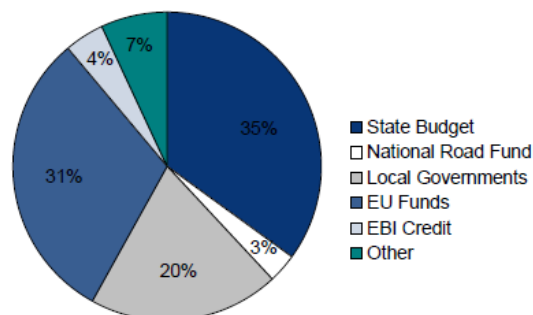
Samo skromno povećanje turizma

Prema analitičarima Erste banke, neće doći do značajnijeg povećanja broja posetilaca u Poljskoj zbog šampionata – 500 do 700 hiljada dodatnih turista je broj koji je uporediv sa redovnim godišnjim povećanjem koje zemlja beleži (13,1 milion turista u 2011. godini sa 12,4 miliona u 2010. godini). "Opšti efekat koristi vezanih za turizam verovatno će biti kratkog daha i samo pomoći da se pokriju vanredni troškovi (npr. mere bezbednosti). Što se dugoročnih efekata tiče, oni su, po našem mišljenju, još sporniji", objašnjava Niessner kada iznosi argumente zašto ona smatra da je potrošnja po posetioцу od 800 evra realnija od 1.000 evra koju očekuje Poljska. "S druge strane, ukoliko Poljska – uz malo sreće – stigne do medalje, to bi se odrazilo na realni sektor, povećanje poverenja potrošača i potrošnju domaćinstava, čime bi se podstakao ekonomski rast", dodaje ona.

Niži transferi sredstava EU u 2013. mogu da dovedu do povećanja kursa

Od svih investicija, 31 odsto finansirano je iz sredstava EU, što je pomoglo da se povećaju neto transferi EU sredstava sa 0,9 odsto BDP-a u 2009. na 2,4 odsto u 2011. godini. "Ta cifra bi trebalo da padne na 0,9 odsto u 2013. godini, što bi moglo da se odrazi na devizni kurs i, u ekstremnom scenariju, i na odluke Saveta za monetarnu politiku (SMP). Vlada je u velikoj meri koristila zamenu ovih sredstava da bi, po potrebi, podržavala zlot, menjajući ih u centralnoj banci ili na tržištu. Ukoliko te zamene prestanu, Savet će ostati usamljen u borbi za jači zlot i može biti u iskušenju da ranije izvrši povećanje", predviđa Niessner.

Struktura finansiranja investicija

Izvor: Ministarstvo sporta i turizma Poljske

Na ukrajinsku transportnu infrastrukturu se odnosio lavovski deo ukupnih rashoda

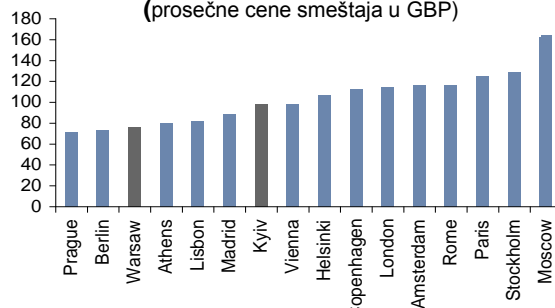
Zemlja je ukupno potrošila 9 odsto BDP-a od 2008. do 2012. godine na pripreme za EURO 2012, čime su otvorena radna mesta za 69.000 ljudi godišnje. Čak 85 odsto svih rashoda je potrošeno na preko potrebnu infrastrukturu: "Promene transportne i sportske infrastrukture su odavno bile potrebne i teško mogu da se vide kao stvaranje prekomernih kapaciteta isključivo radi turista. Potpuno novi aerodromski terminali su izgrađeni u svakom gradu domaćinu, uključujući nove piste u svim gradovima osim u Kijevu. Putevi koji povezuju najveće gradove su potpuno renovirani. Tako, na primer, razdaljinu od 540 km između Lavova i Kijeva je nekada pokrivala železnica, a putovanje je trajalo od 7 do 10 sati. Uvezani korejski vozovi će se kretati 180 km na sat po novoizgrađenim šinama, što predstavlja ogroman napredak za Ukrajinu. Opštine su značajno proširile svoje vozne parkove, uglavnom lokalno proizvedenim velikim autobusima", objašnjava Niessner. "Investicije možda ne bi bile realizovane da nije šampionata. Pored toga, vrlo je verovatno da će građevinske firme i opštine nestaviti sa lobiranjem u cilju nastavka potrošnje nakon završetka šampionata", dodaje ona.

Visoke cene hotelskog smeštaja će možda odbiti turiste

Ukrajina je bila pod udarom kritike zbog visokih troškova hotelskog smeštaja, što bi moglo da odbije fudbalske turiste i smanji priliv turista. "U ovom trenutku, cene hotelskog smeštaja u Ukrajini, posebno tokom fudbalskih mečeva, izuzetno su visoke. To je rezultat složenog procesa izdavanja građevinskih dozvola, kojim se ograničava broj hotela. Među fudbalskim timovima koji dolaze na šampionat, samo su dva izabrala Ukrajinu kao bazu zbog visokih cena smeštaja", nastavlja Niessner.

Hotelski smeštaj u Ukrajini je skuplji nego u Poljskoj

(prosečne cene smeštaja u GBP)

Izvor: Indeks cena hotelskog smeštaja

Pridobijanje svetske javnosti na stranu Ukrajine predstavljaće izazov

Ukrajina se takođe suočava se nekim teškim izazovima u pogledu odnosa sa javnošću, što će otežati stvaranje pozitivnog imidža u javnosti. "Postoji problem sa imidžom sa političke strane: nekoliko evropskih političara je odlučilo da ne posetli Ukrajinu kao protest protiv osude Julije Timošenko. Međutim, kada šampionat počne očekujemo da će mečevi poprimiti sopstvenu dinamiku i prevazići političke diskusije", zaključak je analize.

Istraživački tim Grupe:

Birgit Niessner (glavni analitičar za makroekonomska pitanja i instrumente sa fiksnim prihodom u CIE)

Tel: +43 50100 - 18781

E-Mail: birgit.niessner@erstegroup.com

Odeljenje za medije:

Hana Cygonková (rukovodilac Eksternih komunikacija)

Tel: +43 50100 - 11675

E-Mail: hana.cygonkova@erstegroup.com

Carmen Staicu (referent za medije Grupe)

Tel: +43 50100 - 11681

E-Mail: carmen.staicu@erstegroup.com

Zsafia Banuta (referent za medije Grupe)

Tel: +43 50100 - 11625

E-Mail: zsafia.banuta@erstegroup.com

Linda Michalech (referent za medije Grupe)

Tel: +43 50100 - 11676

E-Mail: linda.michalech@erstegroup.com